

Posudek na bakalářskou práci Patricie Kostkové:

Rethinking Theology in the 21 Century: A Comparison of the Theology of the World by Richard Holloway, Rowan Williams and Slavoj Žižek

Obor: Teologie křesťanských tradic

Bakalářská práce Patricie Kostkové je psána v angličtině, má 53 stran a je rozdělena do čtyř částí.

V úvodní části autorka představuje nejprve širokou oblast, do níž zasazuje svou srovnávací studii: hledání sjednocujícího tématu, které by mohlo uspokojit otázky lidí v postmoderní Evropě 21. století. Její příspěvek, jak píše, je zaměřen na „pět fragmentů“ (9) týkajících se teologie světa třech zvolených autorů, Hollwaye, Williamse a Žižka: (i) svobody a sociální odpovědnosti; (ii) volby a determinace; (iii) pojetí „sebe“ a pojetí duše člověka; (iv) odpuštění, doby smutku a smíření; (v) lásky a charity.

Ve druhé části autorka představuje jednotlivé theology, jejich život a dílo a krátce shrnuje základy jejich teologie světa.

Třetí část začíná poznámkami k fragmentaci dnešní teologie, dále vysvětuje jakým způsobem v této situaci pět autorčiných fragmentů představuje to, co by dříve bylo pojednáno pod jednou svorníkovou kategorii, teologie světa. Po tomto úvodu k tématu se věnuje jednotlivým fragmentům. Místy eseisticky glosuje stav dnešní společnosti a kultury – který je nahlízen velmi obecně – místy dokládá, jak jí vybraní autoři rozvíjejí danou oblast, z čeho vycházejí, proč dávají přednost holistickým a interpersonálním pojetím před dualismem a přetížením subjektu.

Čtvrtá, závěrečná část, uzavírá předchozí rozbor poznámkou, že zmínění tří autoří, ač představují různá prostředí (duchovní orientací i geograficky), vyjadřují se k velmi podobným problémům. Liší se v příkladech světových konfliktů, které pro ně byly určující. Dále autorka opakuje to, co považuje u jednotlivých fragmentů za podstatné. Závěr se vrací opět na široký terén, kde práce započala – teologie musí korespondovat se životními událostmi, v nichž symbol Boha dává smysl.

Práce zahrnuje řadu zajímavých postřehů, což je její výhodou i nevýhodou, tam kde hlavní linie argumentu přestává být příliš zřetelná (viz např. 4.1 opakování a rozšíření poznámek k fragmentům). Autorka chce teologii, zejména teologii světa ve společenských, politických a kulturních souvislostech, v nichž se náš svět nachází. Zde zůstává věrná vlastnímu přesvědčení, že abstraktní teologie světa v Evropě 21. století nedává smysl. Tento její záměr jí místy vede k míšení stylů – populární a odborné práce (viz např. 1.1). Samotné srovnání pak vychází pouze z primárních pramenů, sekundární prameny jsou využity pouze pro představení autorů, nikoliv pro diskusi nad jejich dílem. Jednotlivá tvrzení jsou dobře zdokumentována, o čemž svědčí 185 patových poznámek. Bibliografie je ovšem skrovná, čítá pouze 14 položek, včetně populárních internetových zdrojů.

Přes zmíněné výtky se domnívám, že práce splňuje nároky bakalářského studia. Doporučuji hodnocení stupně C.